

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Łódź, dnia 17 sierpnia 2018 r.

Poz. 4159

ZARZĄDZENIE ZASTĘPCZE NR PNIK-I.4102.9.2018 WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

z dnia 3 sierpnia 2018 r.

w sprawie nadania nazwy ulicy

Na podstawie art. 6 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (Dz. U. z 2018 r. poz. 1103) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ulicy „Osiedle PGR” położonej w miejscowości Rogów Wieś, gminie Rogów nadaje się nazwę: „Polna”.

§ 2. Zarządzenie zastępcze wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego.

Uzasadnienie

W dniu 2 września 2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki, zwana dalej ustawą.

Na podstawie art. 1 ustawy nazwy m.in. dróg, ulic, mostów i placów, nadawane przez jednostki samorządu terytorialnego nie mogą upamiętniać osób, organizacji, wydarzeń lub dat symbolizujących komunizm albo inny ustrój totalitarny, ani w inny sposób takiego ustroju propagować. Za propagujące komunizm uważa się także nazwy odwołujące się do osób, organizacji, wydarzeń lub dat symbolizujących represyjny, autorytarny i niesuwerenny system władzy w Polsce w latach 1944-1989.

Stosownie do art. 6 ust. 1 ustawy obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy nazwy m.in. dróg, ulic, mostów i placów, upamiętniające osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny albo propagujące taki ustrój w inny sposób, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, zobowiązany był zmienić w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. Termin ten upłynął z dniem 2 września 2017 r. Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy w przypadku niewykonania obowiązku przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego wojewoda w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym upłynął termin dla organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego wydaje zarządzenie zastępcze nadając nową nazwę drodze, ulicy, itd.

W związku z upływem terminu wyznaczonego dyspozycją art. 6 ust. 1 ustawy i nie dokonania zmiany nazwy ulicy „Osiedle PGR” położonej w miejscowości Rogów Wieś, gminie Rogów, którą Wojewoda Łódzki uznaje za naruszającą dyspozycję art. 1 ustawy, wszczęto procedurę w sprawie nadania nowej nazwy tej ulicy.

W ocenie Wojewody Łódzkiego nazwa ulicy „Osiedle PGR” położonej w miejscowości Rogów Wieś, gminie Rogów, stanowi naruszenie ww. przepisów prawa, gdyż upamiętniona we wskazanej nazwie forma gospodarstwa rolnego (PGR) symbolizuje komunizm w rozumieniu art. 1 ust. 1 ww. ustawy. Państwowe Gospodarstwa Rolne (PGR) były wielkoobszarowymi gospodarstwami rolnymi tworzonymi w okresie komunizmu na wzór sowieckich gospodarstw państwowych, tzw. sowchozów. Tworzenie sowchozów i kolchozów w ZSRS było elementem programu przymusowej kolektywizacji. Idea ta i praktyka po 1945 r. została przeniesiona także do Polski. W miarę intensyfikacji procesu upodabniania kraju do wzorców sowieckich, w 1949 r. przystąpiono do forsowania przymusowej kolektywizacji rolnictwa, co spowodowało proces zrzeszania chłopów w rolniczych spółdzielniach produkcyjnych. Władzom komunistycznym w Polsce nie udało się doprowadzić do pełnej realizacji tej koncepcji przede wszystkim ze względu na opór chłopów i stopniowe przemiany w obozie sowieckim po śmierci Józefa Stalina. Jednakże istnienie i rozwój PGR-ów było przez cały okres PRL wpisane w plany i koncepcje ideologiczne, związane z funkcjonowaniem państwa zarządzanego przez partię komunistyczną. Względy ideologiczne przesłaniały władzom komunistycznym powszechnie dostrzegane problemy niskiej wydajności, marnotrawstwa i nieefektywności pracy. Dlatego PGR-y były przez władze komunistyczne utrzymywane kosztem wysokich dotacji budżetowych do końca istnienia PRL. Po odzyskaniu niepodległości przez Polskę, Sejm RP w 1991 r. uchwalił ustawę likwidującą PGR.

W związku z powyższym, w ocenie Wojewody Łódzkiego nazwa PGR symbolizuje komunizm, co stanowi dodatkowe odzwierciedlenie w nazwie ulicy, która wskazaną strukturę upamiętnia. Zgodnie z wykładnią językową „symbolizować” oznacza przedstawiać coś pod postacią symbolu, być symbolem czegoś. Z kolei „propagować” to szerzyć, upowszechniać idee, hasła, myśli (zob. Słownik Języka Polskiego, oprac. E. Sobol, Warszawa 2005 r.).

Warunkiem formalnym wydania zarządzenia zastępczego w przedmiotowej sprawie jest zasięgnięcie opinii Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Pismem z 13 listopada 2017 r. wystąpiono do Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, znak: BW-I.020.45.2017 z wnioskiem o wydanie opinii potwierdzającej niezgodność nazwy ulicy „Osiedle PGR” położonej w miejscowości Rogów Wieś, gminie Rogów, z art. 1 ustawy.

Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, wydał pisemną opinię z 17 lipca 2018 r., znak: BUW-940-10/44/18, w której potwierdził niezgodność nazwy ulicy „Osiedle PGR” z ustawą. Wydając zarządzenie zastępcze uznano, iż opinia sporządzona została przez podmiot legitymujący się odpowiednimi uprawnieniami oraz wiedzą fachową, ponadto jest logiczna i przekonująca.

Wojewoda Łódzki, po dokonaniu własnej analizy nazwy ulicy „Osiedle PGR” podziela więc także wnioski płynące z ww. opinii, uznając konieczność zmiany nazwy ulicy „Osiedle PGR”, jako sprzecznej z art. 1 ust. 1 ustawy.

W związku z powyższym, z uwagi na treść art. 6 ust. 2 i 3 ustawy Wojewoda Łódzki uznał za zasadne wydanie zarządzenia zastępczego nadającego ulicy „Osiedle PGR” nazwę „Polna”.

Na podstawie art. 5 ustawy pisma oraz postępowania sądowe i administracyjne w sprawach dotyczących ujawnienia w księgach wieczystych oraz uwzględnienia w rejestrach, ewidencjach i dokumentach urzędowych zmiany nazwy dokonanej na podstawie ustawy są wolne od opłat. Zmiana nazwy dokonana na podstawie ustawy nie ma wpływu na ważność dokumentów zawierających nazwę dotychczasową.

Jednocześnie, na podstawie art. 6 ust. 4 i art. 3 ust. 4 ustawy w związku z art. 98 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994, 1000, 1349, 1432), pouczam, że na zarządzenie zastępcze Gminie Rogów przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi w terminie 30 dni od dnia doręczenia, wnoszona za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego, z zastrzeżeniem wynikającym z art. 6c ustawy.

Wojewoda Łódzki

Zbigniew Rau

Otrzymują:

1. Prezes Rady Ministrów
2. Rada Gminy Rogów
3. Wójt Gminy Rogów
4. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego
5. Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu